

بھسازی و ترمیم دال های ترک خورده بتن مسلح «مطالعه موردی»

سالار منیعی^۱، سجاد رستمی^۲

۱- دانشجوی دکتری مهندسی زلزله و عضو هیات علمی گروه مهندسی عمران

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سندج

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی زلزله

salarmanie@yahoo.com

خلاصه

مقاله حاضر به مطالعه موردی ارزیابی علل ایجاد ترک خورده‌گی در سقف یک مخزن صنعتی بتن مسلح و نیز روش‌های بھسازی و ترمیم ترکها با توجه به علل پیدایش و ماهیت آنها می‌پردازد. روند مطالعه با بررسی علل ایجاد ترک خورده‌گی‌ها که عمدتاً ناشی از مشخصات نامناسب مصالح و مشکلات حین ساخت است، شروع شده و در فاز بعدی وضع موجود مخزن به لحاظ مقاومتی و براساس داده‌های اولیه به روش اجزا محدود و با در نظر گرفتن رفتار غیرخطی تغییر شکل‌های سقف تحت اثر بارهای وارده و همچنین حداکثر عرض ترکها محاسبه و با مقادیر مجاز آئین نامه ای مقایسه شده است. نتایج این ارزیابی و تحلیل‌های صورت گرفته حاکی از ضعف شدید سازه بوده و نیاز به تقویت و ترمیم ترک‌ها وجود دارد. در نهایت با توجه به ارزیابی نوع، عمق، و الگوی ترک‌ها، راهکارهای مناسب چهت ترمیم و تقویت برای دال ارائه شده است.

کلمات کلیدی: دال بتن مسلح - ترک خورده‌گی - مقاوم سازی - بھسازی - FRP

۱. مقدمه

ترک خورده‌گی به علت اشکالات طرح و یا اجرای سازه‌های بتن آرمه امری شایع است [۱]. اساساً پدیده ترک خورده‌گی، پدیده‌ای بسیار پیچیده بوده و عوامل مختلفی بر آن تاثیر گذار است. ترکها می‌توانند صرفاً از نظر زیبائی و یا به عبارت دیگر از نظر حالت حدی بجهه برداری اهمیت داشته و یا در شرایط حادتر می‌توانند نمایانگر بروز ضعف‌های جدی سازه‌ای و حتی یک گسیختگی بالقوه در سازه باشند. اهمیت ترک در یک عضو سازه‌ای بستگی به نوع عضو و نیز ماهیت ترک دارد. برای مثال ترکهایی که ممکن است در یک سازه ساختمانی قابل قبول باشد، در یک مخزن آب می‌تواند غیر قابل قبول باشد. اشکال در طراحی و یا اجرای یک سازه بتن آرمه می‌تواند موجبات بروز ترک را فراهم آورد. غالباً اینگونه به نظر می‌رسد که ترک خورده‌گی‌های ناشی از اشکالات طراحی - در صورت وجود - بخش گسترده‌ای از سازه را در برگیرد، زیرا فرضیات و مبانی طراحی دارای نقص برای کل سازه به یک شکل واحد مورد استفاده قرار گرفته است. از طرف دیگر معمولاً اشکالات اجرائی در گستره محدودتری و به علت مسائلی همچون مصالح نامناسب، عدم رعایت ضوابط فنی در تهیه، ریختن و عمل آوری، اشکال در محل و زمان نصب و برچیدن قالبه و پایه‌های اطمینان، دمای بتن ریزی و عمل آوری و ... در مقطعی از فعالیت اجرائی رخ می‌دهد. با این وصف علت ترک خورده‌گی چه از نوع اول (اشکال در طراحی) و چه از نوع دوم (اشکال در اجرا) بسیار حائز اهمیت بوده و ارزیابی و ترمیم مناسب عضو (یا اعضا) سازه‌ای باید سریعاً در دستور کار قرار گیرد. اتخاذ روش ترمیم و تعمیر مناسب ترک بستگی به عوامل متعددی از جمله علت و نوع ترک خورده‌گی، رفتار ترک (ترک خاموش یا پیش رونده)، محل وقوع ترک، میزان بارها، نحوه دسترسی به محل ترک از نظر محدودیت‌های اجرائی، مصالح موجود برای ترمیم و امکانات اجرائی محل دارد. ترمیم و تعمیر ترک به هر شکل باید تضمین کننده اینمنی و خدمت پذیری سازه در طول عمر آن با توجه به حالات حدی در نظر طرح باشد.